

ZUSAMMENFASSUNG

In diesem Beitrag werden Ergebnisse einer Expertenbefragung zur Bewertung des Zustandes und der Entwicklungsperspektiven der Landwirtschaft und der ländlichen Räume in ausgewählten Gemeinden der polnischen Karpaten und der deutschen Alpen vorgestellt. Gegenüber der Landwirtschaft und den ländlichen Räumen in den Alpen weist die Karpaten-Subregion eine Reihe von Besonderheiten auf, die ihre Wurzeln sowohl in der Geschichte, als auch in den Bedingungen des Transformationsprozesses haben. Obwohl sich in beiden Subregionen Parallelen in den strukturellen Entwicklungslinien erkennen lassen, besteht in den Karpaten nach wie vor ein großer Nachholbedarf. Die relativ kurze Periode der Implementierung von Instrumenten der Gemeinsamen Agrarpolitik hat bis dato zu keinen relevanten strukturellen Veränderungen in den Karpaten geführt. Die befragten Experten haben die Perspektiven für die Entwicklung der Landwirtschaft ziemlich positiv bewertet. Voraussichtlich wird der Tourismus die bevorzugte Entwicklungsrichtung sein, allerdings bei simultaner Erhaltung der landwirtschaftlichen Produktion. Die Experten betonen, dass der Verzicht auf Landwirtschaft in den Berggebieten nicht akzeptabel ist und dass die Landwirtschaft noch lange in den Berggebieten bestehen wird – wenn auch in etwas abgewandelter Form.

JEL: Q12, Q18

Schlüsselwörter: Berglandwirtschaft, Entwicklungsperspektiven, Polen, Bayern.

ABSTRACT

A COMPARISON OF FARMING IN MOUNTAINOUS AREAS IN POLAND AND GERMANY

This paper summarises results of a expert interviews on the state and development of agriculture and rural areas in selected municipalities in the Polish Carpathian mountains and in the German Alps. Compared to the German Alps, the Polish region has a number of particularities originating from the different history and the transformation process. The overall development in the Polish region is still lagging behind. The implementation of measures of the Common Agricultural Policy has not yet led to significant structural changes in the Carpathian region. The surveyed experts have identified a positive perspective for the development of agriculture. They expect tourism and agriculture to be the main sources of income. A complete disappearance of agriculture from mountainous regions will not be acceptable.

JEL: Q12, Q18

Keywords: Mountainous areas, development perspectives, Poland, Bavaria.

STRESZCZENIE

ROLNICTWO OBSZARÓW GÓRSKICH POLSKI I NIEMIEC – PORÓWNANIE STANU OBECNEGO I PERSPEKTYW ROZWOJU

Niniejsze opracowanie przyjmuje formę analizy porównawczej i przedstawia wyniki badań opinii ekspertów na temat stanu oraz kierunków rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w gminach górskich położonych na terenie Karpat Polskich i Alp Niemieckich. Badania wskazują, iż rolnictwo oraz obszary wiejskie subregionu karpackiego wkracza powoli na drogę rozwojową, którą rolnictwo subregionu alpejskiego ma już w pewnym sensie za sobą. Wydaje się, iż krótki okres stosowania WPR nie spowodował w subregionie karpackim wyraźnych zmian strukturalnych. Rolnictwo Alp Niemieckich jest lepiej dostosowane do specyficznych warunków produkcji rolniczej oraz jest w stanie zapewnić odpowiednie dochody ludności rolniczej. Świadczy o tym chociażby wyższy odsetek rodzin utrzymujących się głównie z rolnictwa. Ogólnie rzecz biorąc eksperci w badanych subregionach pozytywnie oceniają perspektywy rozwoju obszarów górskich. Głównym i preferowanym kierunkiem rozwoju tych obszarów będzie turystyka wiejska, przy jednoczesnym zachowaniu gospodarowania na gruntach rolnych. Eksperci podkreślają, iż rezygnacja z produkcji rolniczej z racji świadczonej przez nią świadczeń na rzecz krajobrazu kulturowego, bioróżnorodności przyrodniczej nie jest akceptowalna i możliwa.

JEL: Q12, Q18

Słowa kluczowe: Rolnictwo górskie, perspektywy rozwoju, Polska, Bawaria.